

Zhrnutie obsahu videa „Problémy s jedením“

Situácia:

Manželský pár Christine (83) a Fritz (86), pani Hannelore - opatrovatelka. V tejto epizóde je pán Fritz často zmätený. Doteraz nemal pri jedení žiadne problémy, ale v tejto epizóde si pletie nôž s vidličkou.

Obsah klipu:

Pani Hannelore podáva jedlo. Pán Fritz je pravák, ale nôž drží v ľavej ruke a s vidličkou v pravej ruke robí pohyby ako pri krájaní. Pani Hannelore to vidí a povie mu: „...ukážte, pomôžem Vám...“. Vezme mu z rúk nôž aj vidličku a nakrája rezeň na kúsky. Potom mu do pravej ruky podá vidličku a povie: „...tak je to jednoduchšie...“.

Analýza:

Pani Hannelore **to myslí dobre**: Vidí problémy pána Fritza a okamžite mu **pomáha**. **Nekritizuje** ho, pokojne mu nakrája mäso a podá mu do pravej ruky vidličku, aby mohol pokračovať v jedení bez noža. Na prvý pohľad to **vyzerá celkom dobre**. Pri **bližšom pohľade** však zistíme, že to mohla **urobiť oveľa lepšie!**

Najprv mu povie: „**ukážte, pomôžem Vám.**“ Tým urobila z pána Fritza (**slabého**) človeka, ktorý potrebuje pomoc, a zo seba (**silnú**) pomocníčku. **BEZ opýtania** mu **vezme** z rúk **príbor** a krája. Vidno, že **mu NEVERÍ**, že sa vie sám **správne najesť** nožom a vidličkou, pretože mu potom dá už **LEN** vidličku. Takto sa to totiž robí pri **det'och**, ktoré si ešte nevedia nakrájať jedlo.

Nedala mu šancu, aby si **sám uvedomil**, že to musí robiť inak. Možno by si po chvíli sám vymenil nôž a vidličku a už by pokračoval správne?

Nakrája mu pani Hannelore **nabudúce** všetko **hneď PRED jedlom**? A dostane ešte vôbec šancu nakrájať si jedlo **SÁM**, alebo sa bude k nemu aj naďalej správať ako k „**nemohúcemu**“?

Zamyslenie:

Vždy by sme mali ponúkať čo **NAJMENEJ** pomoci, aby zmätené osoby **zostali čo najdlhšie samostatné**. Keď sa však niektoré veci pre ne stávajú čoraz náročnejšími, mali by sme si uvedomiť, do **akej miery** je **POTREBNÁ** naša pomoc - teda len do nevyhnutnej miery!

Pani Hannelore zareagovala príliš rýchlo. Spočiatku by možno stačilo, keby pani **Hannelore** alebo aj pani **Christine** **krájali** mäso na svojom tanieri **pomaly** a zreteľne - **BEZ** toho, aby poukázali na deficit pána Fritza. Práve preto, že sa to stalo prvýkrát, bola veľká šanca, že by si to bol **sám** všimol a bol by to **napravil**. Možno by s tým pri ďalšom jedle vôbec nemal problém a dokázal by sám správne jesť ešte niekoľko týždňov či mesiacov - aj keď zrejme príde čas, keď už toho nebude schopný. Vtedy zrejme radšej **prejde** na **inú stravu** (pri ktorej nie je potrebný nôž). V našom klípe boli nôž a vidlička **PRED** jedlom položené **napravo** od taniera - a vidlička navyše na vonkajšej strane! Mohli by ste sa teda uistiť, že **nôž** leží **NAPRAVO** a **VIDLIČKA NALAVO** od taniera. Uľahčilo by to situáciu. Ak by pán Fritz aj tak bral nôž do ľavej ruky, mohlo by pomôcť aj nenápadné upozornenie, aby bral nôž pravou rukou. A ak to už nebude chápať, môžete mu správne podať príbor do rúk. Ako môžete vidieť v našom videu „Pamäťové systémy“, môžete mu aj **viest' ruky** pri **prvých pohyboch pri krájaní**, pravdepodobne by potom dokázal pokračovať aj sám, keďže procedurálna pamäť sa uchováva dlhšie.

Ďalšie témy týkajúce sa jedenia:

Niektorí **zabudne**, že už jedol, a pýta sa, kedy už konečne bude jesť. Tu môže byť užitočné rozdeliť **niekoľko malých jedál** počas dňa.

Niektorí zmätení ľudia neradi jedia, nemajú chuť do jedla. Niekedy môže pomôcť **vzbudiť** u nich chuť do jedla, keď ich požiadate o pomoc v kuchyni. Pomôcť môžu aj **vône** šíriace sa z **kuchyne** (opečená cibuľka, na kocky nakrájaná slanina atď.).

Oblíbené jedlá by vám mali byť známe zo životopisu (prípadne sa opýtajte príbuzných). **Vnímanie vóní** a **chutí** sa **vekom mení**. Vtedy je potrebné intenzívnejšie **dochucovať**. Najdlhšie zostáva zachované **vnímanie sladkej chuti**. Chuť do jedla dokáže **povzbudiť** aj pekne **prestretý stôl**.

Rituály môžu ľuďom pomôcť dostať sa do správnej nálady na jedenie. Spoločné **prestieranie stola** (ak je to ešte možné), **spoločná modlitba**, ak to bolo v rodine **zaužívané**.

Vo všeobecnosti **dobrý denný režim**.

Ponaučenia:

Pomáhajte len vtedy, keď už nie je iná možnosť. **Doprajte dostatok času** na nápravu. Prechod na jedlá, ktoré sa ľahšie jedia. Prípadne aj jednohubky. Ak prehĺtanie spôsobuje ťažkosti, viac polievok, pyré atď.

Odporúčaná literatúra:

Pozrite si aj video „Pamäťové systémy“ („pomoc“ - priming alebo krájanie jedla - procedurálna pamäť) z nášho seriálu.

Pozrite si aj video „Tréning zmyslového vnímania“

Pozrite si aj video „Odmietanie osobnej hygieny“ (konceptia SMEI)